

Sygn. akt III K 423/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 kwietnia 2019r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Poteralski

Protokolant: Piotr Banach

przy udziale Prokuratora: Iwony Elert

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach: 26 lutego i 2 kwietnia 2019 r.,

sprawy: **D. K.**, syna I. i M. z domu K., urodzonego (...) w J.,

oskarżonego o to, że:

w okresie od 16 czerwca 2017 roku do 19 listopada 2018 roku we W. przywłaszczył mienie znacznej wartości, w postaci 4 samochodów osobowych marki B. o łącznej wartości 546.000 złotych, powierzonych mu do użytkowania na podstawie umów leasingu, zawartych przez niego w imieniu firmy (...) Business (...) z/s we W. z (...) Sp. z o.o. z/s w W. w ten sposób, że pomimo wypowiedzenia przez leasingodawcę umów leasingu z powodu zaległości w płatności rat leasingowych i wielokrotnych wezwań nie dokonał zwrotu pojazdów, w tym:

- samochodu osobowego marki B. (...) numer (...), nr rej (...) -stanowiącego przedmiot umowy leasingu numer (...), z dnia 27 września 2016 roku

- samochodu osobowego marki B. (...)numer (...), nr rej (...) - stanowiącego przedmiot umowy leasingu numer (...), z dnia 27 września 2016

- samochodu osobowego marki B. (...) numer (...), nr rej. (...), stanowiącego przedmiot umowy leasingu numer (...), z dnia 15 listopada 2016 roku

- samochodu osobowego marki B. (...), numer (...), nr rej (...), stanowiącego przedmiot umowy leasingu numer (...), z dnia 14 listopada 2016 roku **tj. o przestępstwo z art. 294§ 1 kk. w zw. z art. 284 § 2kk.**

* * * * *

I. uniewinnia **D. K.** od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk. kosztami procesu obciąża Skarbu Państwa.

Sygn. akt III K 423/18

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego podczas rozprawy głównej, Sąd dokonał następujących ustaleń:

D. K. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) (NIP (...)).

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- wydruk z (...), k. 12

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej D. K. w dniu 27 września 2016 r. zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę leasingu operacyjnego nr (...), na podstawie, której otrzymał prawo do używania i pobierania pożytków z samochodu osobowego marki B. (...) numer (...), nr rej. (...) o wartości 221 400, 00 zł. w zamian za zapłatę wynagrodzenia pieniężnego płatnego w ratach. Umowa została zawarta na okres 59 miesięcy i została zabezpieczona poprzez weksel własny in blanco z deklaracją wekslową. Na podstawie upoważnienia do wydania przedmiotu leasingu operacyjnego oskarżony odebrał do użytkowania przedmiotowy pojazd.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- dokumenty dotyczące przedmiotu umowy leasingu operacyjnego nr (...), k. 11-27

W dniu 27 września 2016 r. D. K. zawarł również z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę leasingu operacyjnego nr (...) na podstawie, której otrzymał prawo do używania i pobierania pożytków z samochodu osobowego marki B. (...) numer (...), nr rej. (...) o wartości 221 400, 00 zł., w zamian za zapłatę wynagrodzenia pieniężnego płatnego w ratach. Umowa została zawarta na okres 59 miesięcy i została zabezpieczona poprzez weksel własny in blanco z deklaracją wekslową. Na podstawie upoważnienia do odbioru przedmiotu leasingu oskarżony odebrał do użytkowania przedmiotowy pojazd.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- dokumenty dotyczące przedmiotu umowy leasingu operacyjnego nr (...), k. 26-39

W dniu 15 listopada 2016 r. D. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę leasingu operacyjnego nr (...) na podstawie, której otrzymał prawo do używania i pobierania pożytków z samochodu osobowego marki B. (...) numer (...), nr rej. (...) o wartości 221 400, 00zł., w zamian za zapłatę wynagrodzenia pieniężnego płatnego w ratach. Umowa została zawarta na okres 59 miesięcy i została zabezpieczona poprzez weksel własny in blanco z deklaracją wekslową. Na podstawie protokołu odbioru przedmiotu leasingu oskarżony odebrał do użytkowania przedmiotowy pojazd.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- dokumenty dotyczące przedmiotu umowy leasingu operacyjnego nr (...), k. 38-51

W dniu 14 listopada 2016 r. D. K. zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę leasingu operacyjnego nr (...), na podstawie, której otrzymał prawo do używania i pobierania pożytków z samochodu osobowego marki B. (...) numer (...), nr rej. (...) o wartości 221 400, 00 zł. w zamian za zapłatę wynagrodzenia pieniężnego płatnego w ratach. Umowa została zawarta

na okres 59 miesięcy i została zabezpieczona poprzez weksel własny in blanco z deklaracją wekslową. Na podstawie protokołu odbioru przedmiotu leasingu oskarżony odebrał do użytkowania przedmiotowy pojazd.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- dokumenty dotyczące przedmiotu umowy leasingu operacyjnego nr (...), k. 50-61

W trakcie trwania w/w umów leasingu D. K. dokonał 14 wpłat na łączną kwotę 221.750 złotych, w tym opłaty wstępne warunkujące wydanie pojazdów i uruchomienie umów. Ostatnia wpłata została dokonana w dniu 25 kwietnia 2017 r.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- zestawienie wpłat, k.67,
- dowody wpłat k. 68-78

Zgodnie z punktem 4.7 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu korzystający zobowiązany był płacić raty w umówionych terminach. Jeżeli korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą, co najmniej jednej raty finansujący wyznaczy korzystającemu dodatkowy termin do zapłaty zaległości. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego przez finansującego terminu, finansujący ma prawo wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym.

W związku z zaprzestaniem płatności rat, (...) Sp. z o.o. wysłała listem poleconym do D. K. wezwanie do zapłaty z dnia 13 kwietnia 2017 r., wskazując, że zalega z tytułu przedmiotowych umów z płatnością kwoty w wysokości 19.896,16 złotych.

Pismem z dnia 16 maja 2017 r. skierowano do D. K. kolejne wezwanie do zapłaty kwoty w wysokości 20.027,39 złotych.

W treści wezwań do zapłaty zostało wskazane, że w przypadku nieuiszczenia zaległości we wskazanym terminie, umowy zostaną wypowiedziane ze skutkiem natychmiastowym.

Wezwania nie zostały podjęte przez D. K..

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- wezwania do zapłaty, k. 62-63,
- dokumenty dotyczące umów leasingu k. 11-51

W związku z brakiem uiszczenia należności, (...) Sp. z o.o. pismami z dnia 2 czerwca 2017 r. wypowiedziała wobec oskarżonemu umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym, wzywając jednocześnie do zwrotu pojazdów będących przedmiotem umów we wskazanym przez leasingodawcę miejscu w terminie nie dłuższym niż 16 czerwca 2017 r. oraz zapłaty odszkodowania we wskazanych w umowach wysokościach, zgodnie, bowiem z punktem 10.9 Ogólnych

Warunków Umowy Leasingu. Wypowiedzenie zostało wysłane listem poleconym i powróciło do (...) Sp. z o.o. z adnotacją „niepodjęte w terminie”.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- wypowiedzenie umów leasingowych wraz z kserokopią awiza, k. 64 – 66,
- dokumenty dotyczące przedmiotu umów leasingu operacyjnego, k. 11-61

W związku z kolizją drogową pojazdu kierującego pojazdem marki B. nr rej. (...) w dniu (...) Sp. z o.o. otrzymała odszkodowanie wskazując pismem z dnia 11 września 2017r. skierowanym do ubezpieczyciela rachunek, na który ma być przelana kwota odszkodowania.

Dowód:

- dokumentacja (...) dot. szkody k. 415-446,

9 stycznia 2018r. (...) Sp. z o.o. przedstawiła do zapłaty weksle gwarancyjne do zawartych umów leasingu z oskarżonym z terminem do 23 stycznia 2018r. informując, że w przypadku braku zapłaty w wyznaczonym terminie przystąpi do windykacji roszczenia w drodze sądowej. W związku barkiem zapłaty (...) Sp. z o.o. wystąpiła z powództwem przeciwko oskarżonemu o zapłatę na podstawie weksli.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- pismo k. 306

D. K. w dniu 26 października 2018r. miał kolizję drogową kierując pojazdem marki B. nr rej. (...) i wezwał na miejsce zdarzenia policję. Po przyjeździe policji oskarżony od funkcjonariusza policji, dowiedział się, że pojazd, którym kierował jest poszukiwany. Następnie oskarżony wówczas chcąc wyjaśnić sprawę, skontaktował się z (...) Sp. z o.o. i pracownik spółki (...) poinformował go, że wszystkie pojazdy są zarejestrowane, jako poszukiwane. D. K. poinformował P. G., że chce zwrócić wszystkie pojazdy i wskazał miejsce ich położenia, po czym wskazał miejsca gdzie znajdują się pojazdy funkcjonariuszom policji.

Jeden samochód był M. w warsztacie u mechanika Ł. K. do naprawy a dwa były zaparkowane na parkingach przy W. F. O. i przy ul. (...) we W..

Następnie policja zabezpieczyła wszystkie cztery pojazdy stanowiące przedmiot umów leasingu i przekazała (...) Sp. z o.o.

Dowód:

- wyjaśnienia D. K., k. 246-249, 448-450, 473-474,
- zeznania P. G., k. 4-6, 213, 472,
- protokół oględzin pojazdu, k. 134-135, 175-176, 183-186, 262,

- protokół przekazania pojazdu, k. 182,
- protokół zatrzymania rzeczy, k. 136-138,146-149,196-200,
- protokół oddania rzeczy na przechowanie, k. 201-203,
- pokwitowanie odbioru pojazdów, k. 217,218,
- dokumentacja ubezpieczeniowa, k. 187-149, 295-415-436

D. K. ma 40 lat, jest rozwiedziony ma wyższe wykształcenie, a z zawodu jest informatykiem. Prowadzi własną działalność gospodarczą pod firmą (...), z tego tytułu uzyskuje dochód w wysokości 3.000 złotych. Oskarżony nie był karany.

Dowód:

- dane osobo-poznawcze: k. 245, 413, 448,
- karta karna, k. 263, 413,
- notatka z danymi w trybie 213 k.p.k., k.269

Sąd zważył, co następuje.

Stosownie do art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. Sąd poczynił ustalenia faktyczne w sprawie na podstawie wyjaśnień oskarżonego, a także na podstawie zeznań świadka P. G.. Sąd posłużył się również dokumentacją w postaci: umów leasingu operacyjnego, zestawienia wpłat, wezwań do zapłaty, odpisów wypowiedzenia umów leasingowych wraz z kserokopią awizo, protokołów oględzin pojazdów, protokołów przekazania pojazdów, protokołów zatrzymania rzeczy, protokołów oddania rzeczy na przechowanie, pokwitowania odbioru pojazdów oraz dokumentacji ubezpieczeniowej.

Sąd ocenił za wiarygodne zeznania P. G.. Świadek zeznał, że w związku z wcześniejszymi „nietrafionymi” umowami leasingu, zachodziło podejrzenie, że również w przypadku oskarżonego, zawarcie przez niego umowy było próbą wyłudzenia na szkodę (...) Sp. z o.o. Wskazał, że złożył zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, bowiem nie miał kontaktu z leasingobiorcą a jednocześnie szczegółowo opisał historię związaną z zawarciem umów leasingu aż do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Zeznał, on także że wszystkie pojazdy zostały zwrócone na skutek działań policji oraz że oskarżony po zatrzymaniu pojazdu po kolizji kontaktował się z nim telefonicznie w celu dobrowolnego oddania samochodów, jednak powiedział oskarżonemu, że skoro zajmuje się już tym policja, to niech się z nią kontaktuje w tej sprawie. Ponadto świadek zeznał, że korespondencja skierowana do oskarżonego wzywająca do zwrotu przedmiotów leasingu nie została podjęta w terminie i, że nie jest praktykowana dodatkowa korespondencja z leasingobiorcą. Zeznania świadka są logiczne i jasne i korespondują z dokumentacją zgromadzoną w sprawie.

Dokonując oceny wyjaśnień oskarżonego Sąd także ocenił je, jako wiarygodne. W toku postępowania przygotowawczego oskarżony wyjaśnił, że nie miał wiedzy w zakresie wypowiedzenia umów leasingu oraz żądania zwrotu samochodów osobowych. Wskazał, że w kwietniu 2017 roku zaprzestał spłaty rat leasingowych i nie kontaktował się z (...) Sp. z o.o. Wskazał, że planował w przyszłości uregulować raty leasingowe, ale nie zdążył podjąć żadnych kroków w tym kierunku, gdyż najpierw chciał zbierać środki pieniężne by mieć argumenty do rozmowy. D. K. wyjaśnił, że jak dowiedział się o tym, że pojazdy są poszukiwane kontaktował z (...) Sp. z o.o. i z policją wskazując miejsca gdzie znajdują się pojazdy.

W toku postępowania sądowego oskarżony także wskazał, że nie otrzymał pisma z wypowiedzeniem umowy leasingu. Otrzymał wyłącznie zobowiązanie do wykupu weksli w związku z brakiem spłaty rat leasingowych, z którego nie wynikał nakaz zwrócenia pojazdów. Jak wyjaśnił zinterpretował je w ten sposób, że to ma być zapłata za pojazdy. W

uzupełnieniu swoich wyjaśnień, oskarżony wskazał, że w okresie, kiedy wypowiedziana została umowa przez (...) Sp. z o.o. borykał się z trudną sytuacją rodzinną związaną z chorobą, a następnie śmiercią ojca, co miało wpływ na jego stan psychiczny.

W ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonego są spójne i logiczne. Oskarżony zarówno w toku postępowania przygotowawczego, jak i sądowego konsekwentnie wskazuje, że nie miał świadomości w zakresie istnienia obowiązku zwrotu pojazdów.

Należy dodać, że wyjaśnienia oskarżonego korespondują z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie w szczególności tj. z zeznaniami świadka P. G. oraz dokumentacją. Wynika z tego materiału dowodowego, że oskarżony nie odebrał korespondencji dot. wypowiedzenia umów i wezwania do zwrotu pojazdów.

Jednocześnie Sąd ocenił, jako wiarygodną dokumentację dotyczącą umów leasingu oraz dokumentację wytworzoną w toku postępowania przygotowawczego – albowiem podczas rozprawy żadna ze stron nie zakwestionowała ujawnionych dokumentów.

Należy wskazać, że zgodnie z punktem 4.7 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu w przypadku zwłoki z zapłatą raty leasingowej mimo bezskutecznego upływu dodatkowego terminu, finansujący ma prawo wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym. Powyższe oznacza, że w przypadku zaległości w spłacie rat, procedura prowadząca do wypowiedzenia umowy nie jest obligatoryjna, a zależy wyłącznie od uznania leasingodawcy. Oskarżony nie mógł mieć pewności, że w jego przypadku (...) Sp. z o.o. zdecyduje się na taki krok. Co istotne materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie potwierdza treść wyjaśnień oskarżonego, w zakresie tego, że nie posiadał wiedzy o wypowiedzeniu umów leasingu a na kopercie zaadresowanej do D. K. z wypowiedzeniem umów leasingu widnieje adnotacja „nie podjęto w terminie”. W konsekwencji powyższy fakt przy uwzględnieniu, że oskarżony niezwłocznie po tym jak się dowiedział, o obowiązku zwrotu pojazdów po kolizji drogowej, w której uczestniczył chciał zwrócić pojazdy a w efekcie wskazał miejsca, w których są pojazdy funkcjonariuszom policji, powoduje to, że brak jest podstaw do przypisania mu zamiaru ich przywłaszczenia. W judykaturze stosuje się pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie, z którym sprawcy przywłaszczenia musi towarzyszyć animus rem sibi habendi, a więc wola (zamiar) zatrzymania cudzej rzeczy dla siebie lub innej jeszcze, niż powierzający mu je, osoby (wyrok SN z 15 lipca 2010 r., III KK 434/09, OSNSK 2010, nr 1, poz. 1463). Trafnie wskazał też Sąd Apelacyjny w Łodzi, że istotą przywłaszczenia jest zamiar nie bezprawnego władania cudzą rzeczą, nie bezprawne nią dysponowanie czy nawet bezprawne zatrzymanie, lecz trwałe włączenie przez sprawcę przedmiotu przestępstwa do własnego majątku (wyrok SA w Łodzi z 18 czerwca 2013 r., II AKa 83/13, LexPolonica nr 7226427).

Bezprawne rozporządzenie cudzą rzeczą stanowi przywłaszczenie karalne na podstawie art. 284 k.k. tylko wówczas, gdy wskazuje na zamiar pozbawienia osoby uprawnionej własności tej rzeczy, bez żadnego tytułu i ekwiwalentu, w szczególności na zamiar uczynienia z niej swojej własności. Ten zamiar może urzeczywistnić się bądź w bezprawnym zatrzymaniu cudzej rzeczy na własność, np. przez odmowę zwrotu, zaprzeczenie otrzymania, zapewnienie o zwrocie, ukrywanie itp., bądź przekazanie tej rzeczy na własność osobie trzeciej (sprzedaż, zamiana, darowizna), bądź też na bezprawnym jej zużyciu, przerobieniu (wyrok SN z 14 listopada 2014 r., IV KK 101/14, LEX nr 1567487). O zamiarze przywłaszczenia przesądzać może również odmówienie przez sprawcę zwrotu rzeczy stanowiących przedmiot leasingu oraz odmowa uiszczenia zapłaty (wyrok SA w Krakowie z dnia 30 września 1998 r., II AKa 190/98, KZS 1998, z. 10, poz. 27).

Przestępstwo określone w art. 284 § 1 należy do kategorii tzw. przestępstw kierunkowych. Kodeks wymaga, aby zachowanie sprawcy było ukierunkowane na określony cel, którym jest włączenie powierzonej rzeczy do majątku sprawcy lub postępowanie z nią jak z własną w inny sposób. Wyklucza to możliwość popełnienia tego przestępstwa z zamiarem wynikowym. Istotnym elementem strony podmiotowej sprzeniewierzenia nie jest sam fakt odmowy wydania rzeczy powierzonej, lecz powody niezwrócenia, a więc wola włączenia rzeczy do swojego majątku lub wola postępowania z nią jak z własną (wyrok SN z dnia 14 stycznia 2003 r., II KKN 273/01, Prok. i Pr.-wkl. 2003, nr 7-8, poz. 9).

Przenosząc powyższe konstatacje na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że oskarżony nie miał zamiaru przywłaszczenia samochodów. D. K. o tym, że jest zobowiązany do zwrotu pojazdów dowiedział się dopiero po kolizji drogowej z jego udziałem. Wówczas funkcjonariusz policji poinformował go, że jego pojazd widnieje w rejestrze, jako poszukiwany. W związku z powyższą informacją, oskarżony skontaktował się z przedstawicielem leasingodawcy i wówczas dowiedział się, że umowy leasingu zostały wypowiedziane ze skutkiem natychmiastowym, a on jest zobowiązany do zwrotu pojazdów. Wówczas oskarżony niezwłocznie wskazał leasingodawcy miejsca gdzie znajdują się pojazdy, a także zaproponował, że je odstawi we wskazane przez nich miejsce, po czym przekazał tę informację także policji.

Należy też wskazać, że oskarżony miał świadomość istniejącej wierzytelności po stronie (...) Sp. z o.o., bowiem otrzymał wezwanie do wykupu weksli jednak był przekonany, że ta należność wynika z obowiązku zapłaty za pojazdy. Podkreślić również należy, że leasingodawca poza wysłaniem wezwania do zapłaty rat oraz wypowiedzenia umowy leasingu raz na wskazany w umowie adres, nie podjął nawet kolejnej próby wysłania pisma, pomimo, że list został zwrócony, jako niepodjęty w terminie. Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd uznał, że zachowanie oskarżonego polegające na niezwróceniu pojazdów po wypowiedzeniu umów leasingu, chociaż naganne i sprzeczne z zawartymi umowami nie nosiło znamion przestępstwa, wobec czego Sąd uniewinnił go od zarzucanego mu czynu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k., zgodnie, z którym w razie uniewinnienia oskarżonego koszty procesu w sprawach z oskarżenia publicznego ponosi Skarb Państwa.